

AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING VOOR WATERSPORTBEDRIJVEN - polisvoorwaarden AvW2014

Deze overeenkomst voldoet aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 BW, indien en voor zover de door een derde geleden schade op vergoeding waarvan jegens een verzekerde aanspraak wordt gemaakt, het gevolg is van een onzekere gebeurtenis waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit schade voor de derde was ontstaan dan wel naar de normale loop van omstandigheden nog zou ontstaan.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

- 1.1 **Aanspraak**
Een door een derde tegen een verzekerde ingestelde vordering tot vergoeding van schade voortvloeiend uit handelen of nalaten van een verzekerde.
Meerdere aanspraken, al dan niet tegen meer verzekerden ingesteld, worden als één aanspraak beschouwd als deze:
- met elkaar verband houden of
- uit elkaar voortvloeien of
- uit hetzelfde handelen of nalaten voortvloeien of
- uit een opeenvolgend handelen of nalaten, al dan niet met dezelfde oorzaak, voortvloeien.
Deze aanspraken worden geacht te zijn aangemeld ten tijde dat de eerste aanspraak in de reeks werd aangemeld.
- 1.2 **Bereddingskosten**
De door of namens verzekerde tijdens de geldigheidsduur gemaakte kosten voor het treffen van maatregelen om een onmiddellijk dreigend gevaar waartegen verzekerde is te voorkomen of daarna gemaakt ter voorkoming of vermindering van schade. Onder gemaakte kosten wordt tevens verstaan schade aan zaken die bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen worden ingezet.
- 1.3 **Derde**
Iedereen met uitzondering van de aansprakelijk gestelde verzekerde.
- 1.4 **Eigen locatie**
Het adres waarop het bedrijf van verzekerde is gevestigd, evenals eventuele andere adressen waarop verzekerde beroeps/bedrijfsactiviteiten (mede) worden uitgeoefend. Een adres waarop in opdracht van een derde werkzaamheden worden uitgevoerd geldt niet als eigen locatie.
- 1.5 **Geldigheidsduur**
De periode vanaf de ingangsdatum tot het einde van de verzekering.
- 1.6 **Handelen of nalaten**
Een handelen of nalaten waaruit een aanspraak voortvloeit. Met een handelen of nalaten wordt gelijk gesteld een schadevoorzakend dat uitsluitend vanwege een aan verzekerde toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het maatschappelijk verkeer geldende opvattingen voor rekening van verzekerde komt.
- 1.7 **Luchtverontreiniging**
De uitstoot, lozing, doorsijpeling of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een verontreinigende werking heeft op de lucht.
- 1.8 **Milieuaantasting**
De uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende of een besmettende of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).
- 1.9 **Motorrijtuig**
Een motorrijtuig in de zin van artikel 1 van de WAM, zoals auto's, brom- en motorfietsen en zelfrijdend werkmaterieel, maar met uitzondering van fietsen met elektrische trapondersteuning.
- 1.10 **Omstandigheid**
Feiten, die voortvloeien uit of verband houden met een bepaald aan de verzekerde(n) toerekenbaar handelen of nalaten, waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat deze zullen leiden tot een aanspraak. Omstandigheden die voortvloeien uit of verband houden met dezelfde oorzaak worden als één omstandigheid beschouwd en worden geacht te zijn gemeld ten tijde dat de eerste omstandigheid is aangemeld.
Ter zake van beroepsziekte wordt als omstandigheid enkel en alleen aangemerkt een, op het moment van het melden van de omstandigheid, aantoonbare aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte, waarvan in redelijkheid kan worden aangetoond dat deze zal leiden tot een (verzekerde) aanspraak.
- 1.11 **Schade**
a. **Schade aan personen**
Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend en de daarmee rechtstreeks verband houdende gevolgen. Onder schade aan personen wordt niet verstaan de door (potentiële)

benadeelden gemaakte kosten van maatregelen tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 van het Burgerlijk Wetboek en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade. In de dekking Werkgeversaansprakelijkheid wordt personenschade onderscheiden naar personenschade ten gevolge van een beroepsziekte en personenschade ten gevolge van een ongeval. Onder beroepsziekte en ongeval wordt verstaan:

- beroepsziekte: een aantasting van de gezondheid, niet zijnde het gevolg van een ongeval, van een ondergeschikte, waarvoor verzekerde tegenover de ondergeschikte aansprakelijk is;
- ongeval: een plotseling van buiten af en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld, waarvoor verzekerde tegenover de ondergeschikte aansprakelijk is.

b. Schade aan zaken

Beschadiging, vernietiging, vermissing, verontreiniging of verloren gaan van zaken van derden en de daarmee rechtstreeks verband houdende gevolgen. Onder schade aan zaken wordt niet verstaan de door (potentiële) benadeelden gemaakte kosten van maatregelen tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 van het Burgerlijk Wetboek en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de daaruit voortvloeiende schade.

1.12 Terrorisme/preventieve maatregelen

Onder terrorisme wordt verstaan:

- gewelddadige handelingen en/of gedragingen begaan in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen, alsmede
- het (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, bij mensen of dieren en/of schade aan zaken ontstaat, dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks, respectievelijk het verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze doelen te verwezenlijken.

Onder preventieve maatregelen wordt hierbij verstaan: van overheidswege en/of door verzekerde(n) en/of derde(n) getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme af te wenden of –indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt– de gevolgen daarvan te beperken.

1.13 Verzekeraar

Kuiper Assuradeuren B.V., optredend als gevolmachtigde van de in de polis genoemde risicodragende verzekeringsmaatschappijen.

1.14 Verzekerde

- a. de verzekeringnemer in de op het polisblad omschreven hoedanigheid;
- b. een andere mede op het polisblad vermelde natuurlijke persoon of rechtspersoon in hun op het polisblad omschreven hoedanigheid;
- c. de bestuurders, de commissarissen en de vennoten van de in a. en b. genoemde verzekerden, handelende in die hoedanigheid;
- d. de ondergeschikten, huisgenoten en familieleden van de in a., b. en c. genoemde verzekerden, indien en voor zover zij voor deze verzekerden binnen de grenzen van hun op het polisblad omschreven hoedanigheid werkzaamheden verrichten;
- e. de personeelsvereniging, de ondernemingsraad, het eigen pensioenfonds en andere fondsen, instellingen en stichtingen in het kader van de arbeidsverhoudingen tussen de in a. en b. genoemde verzekerden en hun ondergeschikten, alsmede bestuursleden daarvan handelend in die hoedanigheid;
- f. de pachter van de bedrijfsrestaurant, indien en voor zover het werkzaamheden betreft die hij voor de in a. en b. genoemde verzekerden heeft verricht.

1.15 Verzekeringnemer

De natuurlijke of rechtspersoon die de verzekering is aangegaan. Verzekeringnemer wordt bovendien geacht (één van de) verzekerde(n) te zijn.

1.16 Verzekeringsadviseur

De bemiddelaar wiens werkzaamheden gericht zijn op het tot stand brengen van verzekeringsovereenkomsten tussen zijn relatie enerzijds en een verzekeraar anderzijds alsmede alle verdere diensten die hij in verband met het tot stand gekomen van verzekering vervolgens moet verrichten.

1.17 Verzekeringsjaar

Een periode van twaalf maanden vanaf de hoofdpremievalidatum en elke aansluitende periode van gelijke duur. Als de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de hoofdpremievalidatum of vanaf de hoofdpremievalidatum tot de beëindigingsdatum korter is dan twaalf maanden, wordt een dergelijke periode ook als een verzekeringsjaar beschouwd. Bij een geldigheidsduur korter dan twaalf maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.

1.18 Vijandelijkheden

Hieronder wordt verstaan wat in officiële verzekeringstermen 'molest' wordt genoemd. Onder molest vallen: gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitie. Voor de precieze betekenis van molest wordt verwezen naar de tekst die door het Verbond van Verzekeraars in Nederland op 2 november 1981 onder nummer 136/1981 is gedeponeed ter griffie van de Rechtbank van Den Haag.

- 1.19 WAM
Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen.

Artikel 2 Omschrijving van de verzekering

- 2.1 Aansprakelijkheid
De verzekering dekt de aansprakelijkheid van verzekerde zoals nader omschreven in deze voorwaarden en op de polis. Als voorwaarde voor de dekking geldt dat:
- het handelen of nalaten tijdens de geldigheidsduur van de verzekering plaatsgevonden heeft;
 - de betreffende aanspraak tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal is ingesteld en ook dat deze aanspraak tijdens de geldigheidsduur van de verzekering schriftelijk bij de verzekeraar of bij de verzekeringsadviseur is aangemeld.
- 2.2 Betekenis tijdstip van aanmelden
Als een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de verzekeraar of bij de verzekeringsadviseur is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit geacht te zijn ingesteld op die meldingsdatum. In een dergelijk geval zijn de verzekeringsvoorwaarden van toepassing die op die datum van kracht waren. De limiet per verzekeringsjaar, die geldt voor het jaar van melding, geldt eveneens voor aanspraken die uit deze omstandighedenmeldingen voortvloeien.
- 2.3 Dekkingswijziging
De aansprakelijkheid, die is gebaseerd op een handelen of nalaten tijdens de geldigheidsduur van de verzekering maar vóór de ingangsdatum van een wijziging van de dekking zijn verzekerd volgens de voorwaarden, verzekerde bedragen en eigen risico's die voor de dekkingswijziging van kracht waren en de verzekering is alleen van kracht voor degene die op het moment van handelen of nalaten tot de verzekerden behoorde.
- 2.4 Verzekerd bedrag
De verzekeraar vergoedt voor alle verzekerden samen, per aanspraak de schade tot het op het polisblad verzekerde bedrag per aanspraak.
- 2.5 Extra vergoedingen
De verzekeraar vergoedt, boven het verzekerde bedrag per aanspraak, tot maximaal het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag per aanspraak respectievelijk verzekerd bedrag per verzekeringsjaar de:
- bereddingskosten, zoals omschreven in artikel 1 van deze polisvoorwaarden;
 - kosten van verweer, zijnde de kosten van de met goedvinden van de verzekeraar of op verlangen van de verzekeraar verleende rechtsbijstand, ook al blijken deze ongegrond, met inbegrip van de proceskosten tot betaling waarvan verzekerde mocht worden veroordeeld. Als de schadevergoedingsplicht van verzekerde het verzekerde bedrag te boven gaat, zullen de kosten van verweer worden vergoed in verhouding van het verzekerde bedrag en de schadevergoedingsplicht. Het eigen risico is op deze kosten niet van toepassing;
 - de wettelijke rente, over dat deel van de hoofdsom dat onder de dekking van deze verzekering valt.
- 2.6 Verzekerd bedrag per verzekeringsjaar
Ter zake van alle in enig verzekeringsjaar aangemelde aanspraken en/of omstandigheden samen kunnen nimmer meer rechten aan deze verzekering worden ontleend tot het maximaal op het polisblad genoemde verzekerd bedrag per verzekeringsjaar. De datum van de eerste schriftelijke melding bij de verzekeraar van de aanspraak respectievelijk van een omstandigheid is bepalend voor het verzekeringsjaar waaraan de desbetreffende aanspraak of omstandigheid wordt toegerekend.
- 2.7 Cumulatie
Het op het polisblad vermelde verzekerd bedrag geldt voor alle omschreven dekkingen samen.

Artikel 3 Verzekeringsgebied

- 3.1 Algemeen
Tenzij in de polis of elders in de polisvoorwaarden anders is vermeld biedt de verzekering dekking in geheel Europa. Dit betekent dat een handelen of nalaten waaruit de aanspraak voortvloeit dient te heeft plaatsgevonden binnen Europa, aanspraken dienen te zijn gebaseerd op het recht van een Europees land en te zijn onderworpen aan het oordeel van een binnen Europa zetelende rechter.
Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor schade:
- door zaken die door een verzekerde of door een ander beroeps- of bedrijfsmatig geëxporteerd zijn naar gebieden buiten Europa;
 - die voortvloeit uit handelen of nalaten van de buiten Nederland gelegen bedrijven (zoals vestigingen, filialen en dochterondernemingen).
- 3.2 Zakenreizen
Voor reizen, die een verzekerde maakt in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, is het geldigheidsgebied de gehele wereld. Echter voor aanspraken die voortvloeien uit het tijdens deze reizen daadwerkelijk verrichten van activiteiten in de verzekerde hoedanigheid blijft het geldigheidsgebied Europa.

- 3.3 Vaartuigen
Voor de dekking Vaartuigen geldt een afwijkend verzekeringsgebied, als nader omschreven in 8.3.
- 3.4 Ongekentekende motorrijtuigen
Voor de dekking Ongekentekende motorrijtuigen geldt een afwijkend verzekeringsgebied, als nader omschreven in 9.3.

Artikel 4 Uitsluitingen en beperkingen

- 4.1 Opzet
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade door en/of voortvloeiend uit een door verzekerde opzettelijk tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten. Tevens is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit opzettelijk tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten die gepleegd zijn in groepsverband, ook als niet verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten. Aan het opzettelijke karakter van een dergelijke gedraging doet niet af dat verzekerde zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert, dat hij niet in staat is zijn wil te bepalen.
Op deze uitsluiting zal de verzekeraar tegenover verzekerde geen beroep doen, als verzekerde aansprakelijk wordt gehouden voor een schade die het gevolg is van een opzettelijke gedraging van een ondergeschikte als verzekerde kan aantonen dat verzekerde ter zake geen verwijt treft.
- 4.2 Seksuele gedragingen
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit:
- 4.2.1 seksuele of seksueel getinte gedragingen van welke aard dan ook;
- 4.2.2 gedragingen die onder 4.2.1 vallen, gepleegd in groepsverband, ook ingeval verzekerde niet zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.
- 4.3 Vijandelijkheden
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade die is veroorzaakt door of samenhangt met beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.
- 4.4 Atoomkernreacties
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan. Deze uitsluiting geldt niet voor gebeurtenissen veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich in overeenstemming met hun bestemming buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige te dezer zake bevoegde overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen. Onder kerninstallatie wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), evenals een kerninstallatie aan boord van een schip.
- 4.5 Zaken onder opzicht
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade aan zaken veroorzaakt in de tijd dat een verzekerde of iemand namens hem deze zaken in behandeling, beheer, bewaring, bewerking, bruikleen, huur, reparatie, ten vervoer of welke reden dan ook onder zich heeft of heeft gehad, ook al treedt de schade later in. Hieronder is tevens begrepen de aansprakelijkheid voor schade als gevolg van diefstal, verduistering, verwisseling of vermissing van zaken (waaronder mede te verstaan geld en geldswaarden) van bewoners, gasten of bezoekers.
Deze uitsluiting geldt niet:
- 4.5.1 bij uitvoering van werkzaamheden bij derden, ten aanzien van zaken van die derden, mits niet zijnde zaken, waaraan krachtens een daartoe gesloten overeenkomst werkzaamheden zijn of worden verricht, of die voor de uitvoering van die werkzaamheden worden gebruikt, bewerkt of behandeld;
- 4.5.2 in geval van de aansprakelijkheid als werkgever voor schade aan zaken van de ondergeschikten;
- 4.5.3 in geval van aansprakelijkheid voor schade aan zaken, die een verzekerde onder zich heeft, als en voor zover schade aan die zaken is vergoed door een brandverzekeraar. Maar de uitsluiting blijft van kracht als verzekerde deze zaken in huur, pacht, lease, bruikleen of bewaarneming onder zich heeft;
- 4.5.4 als na (op)levering van het werk zaken van derden zijn beschadigd of vernietigd door onderdelen die door verzekerde in of aan die zaken werden geplaatst of gemonteerd. Voor het onderdeel zelf blijft de uitsluiting onverminderd van kracht;
- 4.5.5 aan gehuurde of ter beschikking gestelde locaties verband houdende met deelname aan tentoonstellingen of beurzen met uitzondering van schade, die inherent is aan het gebruik.
- 4.5.6 voor schade aan pleziervaartuigen van cliënten die onder de strekking van artikel 7 valt.
- 4.6 Motorrijtuigen
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door of met een motorrijtuig. Deze uitsluiting is ook van toepassing in geval van de aansprakelijkheid van verzekerde voor schade die is veroorzaakt door of met een werktuig dat is bevestigd op of aan een motorrijtuig. Hieronder is begrepen het risico voortvloeiend uit het verkeersrisico en/of het werkrisico. Deze verzekering geldt niet als vervanging van of aanvulling op een motorrijtuigenverzekering, een werkmaterieelverzekering of welke andere verzekering dan ook.

- 4.6.1 Deze uitsluiting geldt echter niet voor:
regierisico
de aansprakelijkheid van verzekerde voor met of door een motorrijtuig veroorzaakte schade, die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van het geven van aanwijzingen aan de bestuurder van dat motorrijtuig.
De onder 4.6 genoemde uitsluitingen blijven van kracht wanneer:
- verzekerde de eigenaar of de verzekeringsplichtige houder is van dat motorrijtuig en/of
- de bestuurder van dat motorrijtuig tevens een van de ondergeschikten is;
- 4.6.2 laden en lossen
de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door zaken die worden geladen in of op, dan wel gelost uit of van een motorrijtuig;
- 4.6.3 aanhangwagens
de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door aanhangwagens, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen;
- 4.6.4 passagiersrisico
de aansprakelijkheid van verzekerde als passagier van een motorrijtuig;
- 4.6.5 lading
de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door zaken die zich bevinden op dan wel vallen of gevallen zijn van een motorrijtuig anders dan tijdens laad- en loswerkzaamheden;
- 4.6.6 motorrijtuigen in gebruik bij ondergeschikten
de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door motorrijtuigen die door een ondergeschikte voor het bedrijf van verzekerde worden gebruikt en waarvan verzekerde geen eigenaar of houder is. Uitgesloten blijft de personen- en de zaakschade van de ondergeschikte zelf, die het motorrijtuig bestuurt.
De in 4.6.4, 4.6.5, en 4.6.6 omschreven dekking bestaat niet indien en voor zover de schade is gedekt onder een verzekering in de zin van de WAM of analoge buitenlandse wet. Evenmin kan op de dekking een beroep worden gedaan voor vergoeding van een onder die verzekering geldend eigen risico.
- 4.6.7 schade met of door ongekentekende motorrijtuigen van verzekeringnemer die onder de strekking van artikel 9 valt.
- 4.7 (Op-)geleverde zaken/verrichte werkzaamheden
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van verzekerde voor:
- schade aan en waardevermindering van de door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde (op)geleverde zaken;
- schade en kosten in verband met het terugroepen, vervangen, verbeteren of herstellen van de door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde opgeleverde zaken; deze uitsluiting geldt niet voor kosten die tevens zijn te beschouwen als bereddingskosten;
- schade en kosten ongeacht door wie de kosten zijn gemaakt of de schade is geleden die verband houden met het geheel of gedeeltelijk opnieuw verrichten van door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde uitgevoerde werkzaamheden. Een en ander met inbegrip van de schade en kosten wegens het niet of niet naar behoren kunnen gebruiken van zaken die zijn (op)geleverd of waaraan werkzaamheden zijn uitgevoerd, behoudens hetgeen is bepaald in 4.5.4.
- 4.8 (Lucht-)vaartuigen
Uitgesloten is de aansprakelijkheid voor schade die verband houdt met het houden, gebruiken of besturen van (lucht)vaartuigen, tenzij er sprake is van schade die door een verzekerde als passagier (niet-bestuurder) van een (lucht)vaartuig is veroorzaakt.
Deze uitsluiting geldt niet voor:
- 4.8.1 aansprakelijkheid voor schade met of door vaartuigen die onder de strekking van artikel 8 valt.
- 4.9 Aansprakelijkheidsverhogende bedingen
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade voortvloeiende uit een boete-, schadevergoedings-, garantie, vrijwarings- of ander beding van soortgelijke strekking, behalve als de aansprakelijkheid ook zou hebben bestaan zonder deze bedingen.
- 4.10 Beroepsaansprakelijkheid
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde voortvloeiende uit de beroepsaansprakelijkheid van verzekerde, waaronder wordt verstaan de aansprakelijkheid voor schade, door het verstrekken van adviezen, het maken van berekeningen en ontwerpen, het verrichten van controles, het houden van toezicht en/of het voeren van directie, het invullen van formulieren en dergelijke activiteiten.
- 4.11 Legionellabesmetting
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade aan personen die verband houdt met legionellabesmetting tenzij verzekerde aantoonbaar dat hij heeft voldaan aan de zorgplicht zoals die voortvloeit uit de toepasselijke wet- en regelgeving, zoals het Waterleidingbesluit of het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, de Waterleidingwet, de Arbeidsomstandighedenwet of de Wet milieubeheer.
- 4.12 Genetisch
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van verzekerde voor genetische schade.
- 4.13 Asbest
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van verzekerde voor schade veroorzaakt door, voortvloeiend uit of verband houdend met asbest of asbesthoudende zaken.

- 4.14 **Programmatuur**
Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van verzekerde voor:
- schade veroorzaakt door het adviseren, ontwerpen, analyseren, ontwikkelen en (op)leveren van programmatuur, alsmede het aanbrengen van wijzigingen in de programmatuur;
 - beschadiging, vernietiging of verlies van op elektronische informatiedragers aanwezige computersoftware en databestanden.
- 4.15 **Onderlinge aansprakelijkheid**
Niet verzekerd is de onderlinge aansprakelijkheid van de verzekeringnemer en de andere op het polisblad vermelde verzekerden voor zaakschade.
- 4.16 **Overtreding voorschriften**
Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor schade ten gevolge van een handelen of nalaten dat bewust in strijd is met enig op het bedrijf van verzekeringnemer van overheidswege gegeven voorschrift, als dat is geschied in opdracht of met goedvinden van verzekerden. Als de betreffende verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding, evenals enige functionaris in dienst van verzekerde die door een lid van de directie is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.
- 4.17 **Handels- en/of economische sancties**
1. De verzekeraar verleent geen uitkering voor schade aan en/of verlies van zaken waarin op grond van nationale of internationale regelgeving niet mag worden gehandeld.
 2. Van de verzekering zijn uitgesloten de (financiële) belangen van personen, ondernemingen, overheden en andere entiteiten voor wie geldt dat het verzekeraars op grond van nationale of internationale regelgeving niet is toegestaan die belangen te verzekeren.
- 4.18 **Terrorismebeperking**
De verzekeraar heeft zich voor het terrorismerisico herverzekerd bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden NV (NHT).

Beperkte schadevergoeding

Bij schade als gevolg van gebeurtenissen die (direct of indirect) verband houden met:

- terrorisme of preventieve maatregelen;
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme of preventieve maatregelen;

geldt dat de schadevergoeding kan worden beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar ontvangt van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (NHT). Het Protocol afwikkeling claims bij terrorismeschaden is van toepassing. De NHT beslist of er sprake is van een terrorismeschade. Op vergoeding kan niet eerder aanspraak worden gemaakt dan na deze beslissing en de bekendmaking van het bedrag van de vergoeding.

Verval van rechten bij niet-tijdige melding

In afwijking van hetgeen elders in de voorwaarden is bepaald, vervalt elk recht op schadevergoeding of uitkering als de melding van de claim niet is gedaan binnen twee jaar nadat de NHT heeft beslist of er sprake is van een terrorismeschade.

De volledige tekst van het Protocol afwikkeling claims en de toelichting Protocol afwikkeling claims staat op de website www.terrorismeverzekerd.nl of kan worden opgevraagd bij de verzekeraar of de verzekeringsadviseur.

Artikel 5 Schaderegeling en verplichtingen

- 5.1 De verzekeraar belast zich met het regelen en het vaststellen van de schade. De verzekeraar heeft het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen. Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade wikkelt de verzekeraar af met inachtneming van het bepaalde in artikel 7:954 van het Burgerlijk Wetboek.
- 5.2 De verzekeraar is niet verplicht tot schadevergoeding of uitkering voordat hij alle noodzakelijke gegevens over de schade heeft ontvangen.
- 5.3 **Schade voorkomen of verminderen**
Dreigt zich een gebeurtenis voor te doen of doet die zich daadwerkelijk voor dan moet een verzekerde alle mogelijke maatregelen nemen om de schade te voorkomen of te verminderen.
- 5.4 **Informatie aan de verzekeraar of de verzekeringsadviseur**
Als zich een gebeurtenis heeft voorgedaan waaruit voor de verzekeraar verplichtingen kunnen voortvloeien is een verzekerde verplicht de verzekeraar of de verzekeringsadviseur daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen. Daarbij moet een verzekerde de verzekeraar of de verzekeringsadviseur in het bezit stellen van een volledig ingevuld en ondertekend schadeaangifteformulier. Verder dient een verzekerde de verzekeraar of de verzekeringsadviseur alle schriftelijke stukken en andere gegevens te verstrekken die op de gebeurtenis betrekking hebben. Voor schade die betrekking heeft op werkgeversaansprakelijkheid, zie tevens de aanvullende bepalingen in 10.2.

- 5.5 Medewerking verlenen
Verzekerde moet aan het regelen van de schade door de verzekeraar zijn volledige medewerking verlenen en mag niets doen dat de belangen van de verzekeraar schaadt.
- 5.6 Aangifte bij politie
Van voorvallen waarbij verzekerde het slachtoffer is van een misdrijf, zoals inbraak, diefstal, vandalisme, doorrijden na een aanrijding, mishandeling dient verzekerde aangifte te doen bij de politie.
- 5.7 Bijzondere bepalingen elders
In de voorwaarden en de eventueel op het polisblad vermelde clausules kunnen ten aanzien van een specifieke dekking aanvullende verplichtingen zijn opgenomen, die verzekeringnemer en een verzekerde na een gebeurtenis hebben.
- 5.8 Verlies of verval van dekking
- 5.8.1 Het niet nakomen van verplichtingen
Een verzekerde verliest het recht op schadevergoeding als een in de voorwaarden of in de clausules vermelde verplichting door hem niet is nagekomen en de verzekeraar daardoor is benadeeld. Als een verzekerde echter kan aantonen dat hem daarover geen enkel verwijt valt te maken verliest hij het recht op schadevergoeding niet.
- 5.8.2 Opzettelijk verstrekken van onjuiste gegevens
Een verzekerde verliest het recht op schadevergoeding indien hij opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt. Voorts heeft de verzekeraar dan het recht om:
- 5.8.2.1 de onderzoekskosten en de eventueel reeds uitgekeerde bedragen terug te vorderen;
- 5.8.2.2 de poging tot misleiding te registreren in het tussen verzekeraars gangbare signaleringssysteem;
- 5.8.2.3 aangifte te doen bij de politie.
- 5.8.3 Melding na meer dan drie jaren
Het recht op schadevergoeding verjaart als een verzekerde een gebeurtenis niet binnen drie jaren na de dag waarop hij met de gebeurtenis bekend was bij de verzekeraar of bij de verzekeringsadviseur heeft gemeld.
- 5.8.4 Verjaringstermijn na gehele of gedeeltelijke afwijzing
Als de verzekeraar naar aanleiding van een gebeurtenis de aanspraken van een verzekerde op schadevergoeding geheel of gedeeltelijk afwijst dan gaat een nieuwe verjaringstermijn van drie jaar lopen.

Artikel 6 Dekking Bedrijfsaansprakelijkheid

- 6.1 Omschrijving dekking
Verzekerd is de aansprakelijkheid van verzekerde in de op het polisblad vermelde hoedanigheid voor schade van derden.
- 6.2 Bedrijfsrestauratie
Een eventuele beperking of uitsluiting in het polisblad voor schade veroorzaakt door producten heeft geen betrekking op schade voortvloeiende uit de exploitatie van een bedrijfsrestauratie.
- 6.3 Aanvullende uitsluitingen
In aanvulling op de uitsluitingen in artikel 4 van deze voorwaarden is van de dekking voor bedrijfsaansprakelijkheid ook uitgesloten:
- 6.3.1 Milieuaantasting
De aansprakelijkheid van verzekerde voor schade die verband houdt met een milieuaantasting, ongeacht wat daarvan de oorzaak is.
- 6.3.2 Werkgeversaansprakelijkheid
De aansprakelijkheid van verzekerde tegenover ondergeschikten.

Artikel 7 Dekking Eigendommen cliënten

- 7.1 Omschrijving dekking
In gedeeltelijke afwijking van de uitsluiting in 4.5 (Zaken onder opzicht) is meeverzekerd de aansprakelijkheid van verzekeringnemer voor schade aan pleziervaartuigen van cliënten, voor zover de schade het gevolg is van een handelen of nalaten gedurende de tijd dat deze aan het bedrijf van verzekeringnemer zijn toevertrouwd.
- 7.2 Verzekerde pleziervaartuigen
- 7.2.1 Definitie pleziervaartuig
Onder pleziervaartuigen wordt verstaan vaartuigen die bestemd zijn en/of uitsluitend in gebruik zijn voor de pleziervaart. Hieronder wordt tevens verstaan de algemeen daartoe behorende bestanddelen, inclusief boottrailer alsmede de in of op het vaartuig aanwezige zaken van cliënten, met uitzondering van contant geld, geldswaardige papieren, lijfsieraden, optische artikelen (zoals foto- en filmapparatuur), horloges en andere kostbaarheden.
- 7.2.2 Nog niet geleverde objecten
Pleziervaartuigen die door verzekeringnemer zijn verkocht maar nog niet aan cliënt zijn geleverd, met inbegrip van eventueel reeds gemonteerde accessoires, worden uitsluitend als eigendom van cliënt beschouwd indien de verkoop door een nota en/of schriftelijke koopovereenkomst kan worden aangetoond. Pleziervaartuigen die door verzekeringnemer in opdracht van cliënt worden gebouwd of van een opbouw worden voorzien, worden uitsluitend als eigendom van die cliënt beschouwd indien de fabricage of de constructie is voltooid.

- 7.3 Diefstal van inboedel
Van de dekking is uitgesloten schade door diefstal van inboedel uit een vaartuig, tenzij sprake is van diefstal die gepaard is gegaan met braak aan het vaartuig.

Artikel 8 Dekking Vaartuigen

- 8.1 Omschrijving dekking
In gedeeltelijke afwijking van de uitsluiting in 4.8 ((Lucht-)vaartuigen) is meeverzekerd de aansprakelijkheid van de verzekerden voor schade veroorzaakt met of door:
- vaartuigen die eigendom zijn van verzekeringnemer of van diens echtgeno(o)t(e), met uitzondering van vaartuigen die in huurkoop of onder een andere vorm van eigendomsvoorbehoud zijn verkocht of aan verzekeringnemer in bezitloos pandrecht zijn overgedragen;
 - vaartuigen die eigendom zijn van cliënten van verzekeringnemer, voor zover de schade het gevolg is van een handelen of nalaten gedurende de tijd dat deze vaartuigen aan het bedrijf van verzekeringnemer zijn toevertrouwd.
- 8.2 Verzekerde vaartuigen
- 8.2.1 Onder vaartuigen in de zin van deze dekking wordt uitsluitend verstaan:
- vaartuigen bestemd voor de pleziervaart;
 - sleepboten en werkvaartuigen die bij de bedrijfsuitoefening van verzekeringnemer ten behoeve van de pleziervaart in gebruik zijn, met inbegrip van hetgeen zich in, op of aan deze vaartuigen bevindt of daarmee wordt gesleept.
- 8.2.2 Geen vaartuigen in de zin van deze dekking zijn vrachtschepen, rondvaartboten, veerponten en andere passagiersschepen.
- 8.2.3 Voor vaartuigen die niet tot de handelsvoorraad behoren, eigendom zijn van cliënten of in verkoop zijn genomen, dient het meeverzekerd zijn ervan uit de polis te blijken.
- 8.3 Afwijkend verzekeringsgebied
Bij schade met of door een vaartuig wordt het verzekeringsgebied gevormd door Nederland, België, Luxemburg en Duitsland. Tijdens de vaart gelden de binnenwateren van deze landen als verzekeringsgebied.
- 8.4 In verkoop genomen vaartuigen
Bij schade met of door een vaartuig dat ten behoeve van een cliënt door verzekeringnemer in de verkoop is genomen, gelden als verzekerden tevens:
- de eigenaar, de houder en passagiers van dat vaartuig;
 - de werkgever van deze personen indien hij krachtens artikel 6.170 BW aansprakelijk is.
- De in deze bepaling bedoelde schade komt slechts voor vergoeding in aanmerking voor zover geen dekking bestaat onder een andere aansprakelijkheidsverzekering, al dan niet van jongere datum.
- 8.5 Aanvullende uitsluitingen en beperkingen
- 8.5.1 Snelle vaartuigen
Voor vaartuigen met een bereikbare snelheid van meer dan 30 km per uur geldt de dekking op voorwaarde dat op het moment van de schadegebeurtenis:
- zich aan boord van het vaartuig ten minste één persoon van 18 jaar of ouder bevindt die verantwoordelijk is voor de wijze van varen;
 - het vaartuig bij de daarvoor aangewezen overheidsinstelling is geregistreerd en de registratiegegevens op een door de overheid aangegeven wijze op het vaartuig zijn aangebracht;
 - niet sneller wordt gevaren dan door de overheid is toegestaan;
 - de bestuurder van het vaartuig in het bezit is van een vaarbewijs.
- 8.5.2 Gebruik van het vaartuig
Uitgesloten is de aansprakelijkheid voor schade ontstaan bij het gebruik van een vaartuig:
- tijdens deelname aan wedstrijden en snelheidsproeven;
 - voor een ander doel dan wettelijk toegestaan;
 - voor verhuur, leasing, of voor bedrijfsmatig vervoer van personen tegen betaling. Deze uitsluiting geldt niet voor een vaartuig van verzekeringnemer dat, al dan niet tegen betaling, is meegegeven aan een cliënt als vervangend vaartuig omdat diens eigen pleziervaartuig aan het bedrijf van verzekeringnemer is toevertrouwd voor reparatie- of onderhoudswerkzaamheden.
- 8.6 Zekerheidstelling
Indien een buitenlandse overheid in verband met een gedekte gebeurtenis waarbij een verzekerd vaartuig is betrokken zekerheidstelling verlangt voor de invrijheidstelling van een verzekerde of voor de opheffing van een op het vaartuig belegd beslag zal de verzekeraar deze voorschieten tot een bedrag van ten hoogste € 25.000,-. De verzekerden zijn verplicht alle medewerking te verlenen om terugbetaling van het voorgeschoten bedrag aan de verzekeraar te verkrijgen.

Artikel 9 Dekking Ongekekenende motorrijtuigen

- 9.1 Omschrijving dekking
In gedeeltelijke afwijking van de uitsluiting in 4.6 (Motorrijtuigen) is meeverzekerd de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door ongekekenende motorrijtuigen, waarvan de verzekeringnemer eigenaar of houder is. Met

voorbijgaan aan hetgeen anders in deze verzekeringsvoorwaarden mocht zijn bepaald, wordt de dekking geacht te voldoen aan de door of krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) of analoge buitenlandse wet gestelde eisen. In deze dekking is begrepen de aansprakelijkheid veroorzaakt door zaken die zich bevinden op, vallen van of gevallen zijn van het verzekerde motorrijtuig tenzij de schade is ontstaan tijdens laad- en loswerkzaamheden. De dekking geldt tevens voor de aan het verzekerde motorrijtuig gekoppelde aanhanger of een door het motorrijtuig gesleept object.

- 9.2 Verzekerde ongekentekende motorrijtuigen
Het meeverzekerd zijn van ongekentekende motorrijtuigen dient uit de polis te blijken.
- 9.3 Afwijkend verzekeringsgebied
De dekking geldt uitsluitend voor gebeurtenissen in Nederland, België en Luxemburg en Duitsland.
- 9.4 Verzekerden
Voor deze dekking gelden als verzekerden uitsluitend:
- de verzekeringnemer, de eigenaar, de houder, en de door een daartoe bevoegde persoon gemachtigde bestuurder en passagiers van het verzekerde ongekentekende motorrijtuig;
 - de werkgever van deze personen, indien hij krachtens artikel 6.170 BW aansprakelijk is voor de schade die door een van hen is veroorzaakt.
- 9.5 Aanvullende uitsluitingen en beperkingen
- 9.5.1 Gebruik van het motorrijtuig
Deze verzekering geeft geen dekking voor schade:
- ontstaan bij gebruik van het motorrijtuig voor een ander doel dan wettelijk toegestaan of waarvoor het bestemd is;
 - veroorzaakt gedurende de tijd dat het motorrijtuig wordt gebruikt voor verhuur-/leasedoeleinden of voor bedrijfsmatig vervoer van personen;
 - ontstaan tijdens deelname aan wedstrijden en snelheidsproeven, tenzij sprake is van puzzelritten die geheel binnen Nederland plaats hebben, niet langer dan 24 uur duren en waarbij het snelheidselement niet van overheersend belang is;
 - veroorzaakt door hen die niet door een daartoe bevoegde persoon zijn gemachtigd om als bestuurder of passagier gebruik te maken van het motorrijtuig.
- 9.5.2 Stalling in buitenland/eigendomsoverdracht
De dekking voor een verzekerd motorrijtuig vervalt zodra:
- het motorrijtuig gewoonlijk in het buitenland is gestald, en/of;
 - verzekeringnemer of zijn erfgenamen geen belang meer hebben bij het motorrijtuig en tevens de feitelijk macht erover hebben verloren.
- 9.5.3 Geen rijbewijs of rij-ontzegging
Uitgesloten is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt terwijl:
1. de bestuurder niet in het bezit is van een geldig, voor het motorrijtuig wettelijke voorgeschreven rijbewijs (anders dan wegens het achterwege laten van de mogelijkheid tot administratieve verlenging), of;
 2. de bestuurder de rijbevoegdheid bij rechterlijk vonnis is ontzegd.
- 9.5.4 Schadevergoeding zonder gedekte gebeurtenis
Wanneer de verzekeraar ingevolge de WAM of daarmee overeenkomende buitenlandse wet tot schadevergoeding is verplicht zonder dat er sprake van een gedekte gebeurtenis, heeft de verzekeraar het recht het door haar verschuldigde, met inbegrip van de gemaakte kosten op de verzekeringnemer en de aansprakelijke verzekerde te verhalen. De verzekeraar zal hiervan geen gebruik maken:
- jegens de verzekerde, niet - verzekeringnemer, die te goeder trouw mocht aannemen dat zijn aansprakelijkheid was verzekerd;
 - jegens de verzekeringnemer indien deze aantoont dat de omstandigheden waardoor de dekking ontbreekt zich buiten zijn weten of tegen zijn wil hebben voorgedaan en hem daarvoor in redelijkheid geen verwijt treft.
- 9.6 Zekerheidstelling
Indien een buitenlandse overheid in verband met een gedekte aanspraak een zekerheidstelling verlangt voor de invrijheidstelling van een verzekerde of voor de opheffing van een op het motorrijtuig gelegd beslag, zal de verzekeraar deze voorschieten tot een bedrag van ten hoogste € 25.000,--. De verzekerden zijn verplicht alle medewerking te verlenen om terugbetaling van het voorgeschoten bedrag aan de verzekeraar te verkrijgen.

Artikel 10 Dekking Werkgeversaansprakelijkheid

- 10.1 Omschrijving dekking
Verzekerd is de aansprakelijkheid van verzekerde in de op het polisblad vermelde hoedanigheid tegenover ondergeschikten voor schade verband houdende met het verrichten van activiteiten voor verzekerde.
- 10.2 Aanvullende bepalingen en bijzondere insluitingen bij aansprakelijkheid als werkgever
- 10.2.1 In aanvulling op artikel 5 is verzekerde verplicht bij een schademelding op verzoek van de verzekeraar (afschriften van) de volgende documenten te overleggen:
- een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) met plan van aanpak die voldoen aan de daaraan gestelde wettelijke vereisten en die bovendien niet ouder dan vier jaar zijn;
 - het ongevallenregister;
- en, indien van toepassing:

- het register persoonlijke beschermingsmiddelen, voor zover er persoonlijke beschermingsmiddelen binnen het verzekerde bedrijf gebruikt worden;
 - de schriftelijke bevestiging van de melding van het bedrijfsongeval aan de arbeidsinspectie, voor zover de bij de verzekeraar gemelde schade een meldingsplichtig arbeidsongeval betreft.
- 10.2.2 In gedeeltelijke afwijking van de uitsluiting in 4.16 (Overtreding voorschriften) geldt, indien de schade (mede) het gevolg is van een in de RI&E geconstateerd knelpunt dat ten tijde van het handelen of nalaten waaruit de aanspraak is voortgevloeid nog niet opgelost was, een eigen risico van € 25.000,-, tenzij op het polisblad een hoger eigen risico is vermeld.
- 10.2.3 Ook wanneer de schade onder het eigen risico valt of lijkt te vallen is de verzekerde verplicht, op straffe van verlies van polisdekking, deze aanspraken onmiddellijk na het bekend worden daarvan aan de verzekeraar te melden. De verzekeraar is gerechtigd de schade namens en – voor wat betreft het eigen risico – voor rekening van de verzekerde met de benadeelde te regelen.

Artikel 11 Dekking Milieuaansprakelijkheid

- 11.1 Omschrijving dekking
Verzekerd is de aansprakelijkheid van verzekerde voor schade van derden ten gevolge van een milieuaantasting, die plotseling en onzeker is, en niet het rechtstreekse gevolg van een langzaam (in)werkend proces.
- 11.2 Beperking begripsomschrijving schade
Voor de dekking milieuaansprakelijkheid wordt onder schade verstaan:
 - schade aan personen;
 - schade aan zaken veroorzaakt door luchtverontreiniging, met uitzondering van schade aan bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang). Verzekerd blijven echter aanspraken tot vergoeding van zaakschade ten gevolge van zaken, die door of onder verantwoordelijkheid van de verzekerden zijn (op)geleverd.
- 11.3 Aanvullende uitsluitingen en bijzondere insluitingen
In aanvulling op de uitsluitingen in artikel 4 is van de dekking voor milieuaansprakelijkheid ook uitgesloten:
- 11.3.1 Werkgeversaansprakelijkheid
De aansprakelijkheid van de verzekerden tegenover ondergeschikten is niet verzekerd.
- 11.3.2 Opzet
In aanvulling op de uitsluiting 'Opzet' geldt, dat als de betreffende verzekerde een rechtspersoon is, voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde wordt verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.
- 11.3.3 Bereddingskosten eigen locatie
De verzekeraar vergoedt nimmer de kosten door wie ook gemaakt teneinde de milieuaantasting op en de gevolgen daarvan voor een eigen locatie te beperken of ongedaan te maken, behoudens voor zover verzekerde aantoonbaar, dat deze kosten tevens bereddingskosten zijn.

Artikel 12 Risicoverandering

- 12.1 Uitbreiding verzekerde hoedanigheid
Als het risico verbonden aan de verzekerde hoedanigheid, zich in de loop van een verzekeringsjaar uitbreidt, blijft er dekking bestaan voor de daaruit voortvloeiende aanspraken en omstandigheden, mits melding wordt gedaan van de risico-uitbreiding en de eventueel daarvoor verschuldigde premie wordt betaald.
- 12.2 Directe melding van een gewijzigde verzekerde hoedanigheid
Als echter sprake is van:
 - wijziging van de verzekerde hoedanigheid en/of
 - wijziging van de rechtsvorm waarbinnen het verzekerde beroep of bedrijf wordt uitgeoefend en/of
 - levering en/of behandeling van andere zaken dan op het polisblad vermeld en/of
 - het oprichten van een vestiging buiten Nederland, is de verzekering voor een met de genoemde risicowijziging verband houdende aanspraak/omstandigheid pas van kracht nadat over deze wijziging overeenstemming is bereikt.
- 12.3 Verplichtingen en gevolgen voor de overeenkomst wegens wijziging van de hoedanigheid
Verzekerde is verplicht de in 12.2 genoemde wijzigingen direct schriftelijk aan de verzekeraar of de verzekeringsadviseur te melden. Na ontvangst van alle voor de beoordeling van het gewijzigde risico benodigde gegevens zal de verzekeraar verzekerde meedelen of en op welke voorwaarden de verzekeraar de verzekering wenst voort te zetten. De verzekeraar heeft het recht om na ontvangst van de kennisgeving van de in 12.2 van dit artikel genoemde wijzigingen de verzekering te beëindigen. Als verzekerde met een door de verzekeraar voorgestelde premie en/of voorwaarden niet akkoord gaat, heeft verzekerde het recht om binnen 30 dagen na ontvangst van het voorstel van de verzekeraar de verzekering te beëindigen. Maakt verzekerde gebruik van dit recht, dan eindigt de verzekering op de veertiende dag na die waarop de verzekeraar de mededeling van de opzegging heeft ontvangen.
- 12.4 Een bericht over de (wijziging van) de tenaamstelling van de verzekeraar en/of verzekerde(n) geldt niet als een melding met betrekking tot (een wijziging van) de verzekerde hoedanigheid of een uitbreiding van het risico.

Artikel 13 Andere verzekeringen

Als blijkt dat de door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid eveneens op (een) andere verzekering(en) gedekt is of daarop gedekt zou zijn, geldt deze verzekering uitsluitend als excedent van die andere verzekering(en). Een eigen risico op een andere verzekering wordt onder deze verzekering niet gedekt.

Artikel 14 Namelding

- 14.1 **Verlenging na opzegging door de verzekeraar van de verzekering**
Als de verzekeraar gebruik maakt van zijn recht de verzekering op te zeggen heeft verzekerde, behalve wanneer de opzegging een gevolg is van wanbetaling of een poging de verzekeraar te misleiden, het recht de termijn van aanmelden met één jaar te verlengen voor onder deze verzekering gedekte aanspraken, die voortvloeien uit een omstandigheid, die heeft plaatsgevonden vóór de beëindigingdatum en die schriftelijk bij de verzekeraar of bij de verzekeringsadviseur is gemeld binnen één jaar na deze beëindigingdatum. Voor deze verlenging is verzekerde een premie verschuldigd van 50% van de laatste jaarpremie.
- 14.2 **Verlenging na beëindiging bedrijfsactiviteiten**
Als de verzekering eindigt wegens de beëindiging van de bedrijfsactiviteiten, heeft verzekerde het recht de termijn van aanmelden met drie jaar te verlengen voor onder deze verzekering gedekte aanspraken, die voortvloeien uit een omstandigheid, die heeft plaatsgevonden vóór de beëindigingdatum en die schriftelijk bij de verzekeraar of bij de verzekeringsadviseur is gemeld binnen drie jaar na deze beëindigingdatum. Voor deze verlenging is verzekerde een premie verschuldigd van eenmaal de laatste jaarpremie.
- 14.3 **Bekendmaken**
Wanneer verzekerde gebruik wenst te maken van het in 14.1 of 14.2 genoemde recht van verlenging, dient verzekerde dat vóór de beëindigingdatum van de verzekering schriftelijk aan de verzekeraar of aan de verzekeringsadviseur kenbaar te maken. De voor de verlenging verschuldigde premie dient verzekerde binnen dertig dagen na het verzoek tot verlenging te voldoen.
- 14.4 **Toerekening verzekeringsjaar**
Voor aanspraken als bedoeld in 14.1 en 14.2 geldt dat deze worden toegerekend aan het verzekeringsjaar direct voorafgaande aan de beëindigingdatum.
- 14.5 **Verlenging en samenloop**
De dekking van de in dit artikel bedoelde verlengingen bestaat niet, als blijkt dat de aansprakelijkheid eveneens op een andere verzekering is verzekerd of daarop verzekerd zou zijn, als de verlenging niet zou hebben bestaan.
- 14.6 **Reeks omstandigheden**
Bij een reeks van omstandigheden, die voortvloeien uit of verband houden met dezelfde oorzaak, is voor 14.1 en 14.2 bepalend de datum van aanvang van deze reeks.

Artikel 15 Premiebetaling

- 15.1 **Verplichting tot premiebetaling**
De premie waaronder tevens de kosten en assurantiebelasting worden verstaan, dient vooruitbetaald te worden binnen dertig dagen nadat deze bedragen verschuldigd zijn.
- 15.2 **Gevolgen van wanbetaling**
- 15.2.1 **Indien de aanvangspremie niet uiterlijk op de dertigste dag na ontvangst van het betalingsverzoek is voldaan zal de dekking zonder dat een nadere ingebrekestelling door verzekeraar is vereist worden opgeschort en kunnen geen rechten aan de verzekering meer worden ontleend ten aanzien van gebeurtenissen die nadien hebben plaatsgevonden.**
Onder aanvangspremie wordt verstaan de premie die de verzekeraar voor de eerste maal in rekening brengt na het sluiten van de verzekeringsovereenkomst of na een tussentijdse wijziging.
- 15.2.2 **Indien een vervolgpremie onbetaald blijft zal de dekking worden opgeschort en kunnen aan de verzekering geen rechten meer worden ontleend ten aanzien van gebeurtenissen die nadien hebben plaatsgevonden.**
- 15.2.3 **Indien de vervolgpremie niet tijdig wordt betaald zal de dekking worden opgeschort en kunnen geen rechten aan de verzekering meer worden ontleend ten aanzien van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden vanaf de vijftiende dag nadat verzekeraar verzekerde na de vervaldag schriftelijk heeft aangemaand en de betaling is uitgebleven.**
Onder vervolgpremie wordt verstaan iedere verschuldigde premie niet zijnde aanvangspremie alsmede de verschuldigde premie na stilzwijgende verlenging van de verzekering.
- 15.2.4 **Indien de dekking is opgeschort blijft de premiebetalingsverplichting onverkort van kracht.**
- 15.3 **Wanbetaling bij termijnpremie**
Indien termijnbetaling is overeengekomen en een termijnbedrag wordt niet binnen dertig dagen voldaan heeft verzekeraar de mogelijkheid de premie over het gehele verzekeringsjaar ineens op te eisen.
- 15.4 **Incassokosten**
Zowel buitengerechtelijke als gerechtelijke kosten komen voor rekening van verzekerde indien deze kosten gemaakt dienen te worden om een vordering te kunnen incasseren.

- 15.5 Herstel van de dekking
Als een vordering wordt betaald nadat de dekking van de verzekering is opgeschort wordt de dekking weer van kracht voor gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na de dag waarop het totale gevorderde bedrag, inclusief incassokosten en wettelijke rente, is ontvangen.
- 15.6 Terugbetalen van premie
Bij opzegging tegen een andere dag dan de jaarlijkse hoofdpremievervaldatum wordt de lopende premie naar billijkheid verminderd. Indien de verzekering wordt beëindigd omdat een verzekerde verzekeraar opzettelijk heeft misleid of dat heeft getracht, wordt de premie niet terug betaald.
- 15.7 Automatische incasso
Betaalt u de periodiek verschuldigde premie voor uw verzekering, inclusief eventuele kosten en assurantiebelasting, via automatische afschrijving? Bij de jaarlijkse verlenging van de verzekering streeft de verzekeraar, respectievelijk de verzekeringsadviseur, er naar de vooraankondiging van de automatische incasso 14 dagen voor het incasseren van het openstaande bedrag aan u te versturen. Bij het afsluiten van een nieuwe verzekering of bij een tussentijdse wijziging op uw polis kan het voorkomen dat dit bericht minder dan 14 dagen van tevoren aan u wordt verzonden.
- 15.8 Premieverrekening
Uiterlijk tot 180 dagen na ieder verzekeringsjaar zal, indien er een voorschotpremie is betaald, door de verzekeringnemer een opgave worden verstrekt van de definitieve gegevens over dat verzekeringsjaar, waarna de over die termijn verschuldigde premie zal worden vastgesteld.
Is de definitieve premie lager dan de voorschotpremie, dan zal het verschil door de verzekeraar worden gerestitueerd, met inachtneming evenwel van de eventueel bedongen minimumpremie. Is de definitieve premie hoger dan de voorschotpremie, dan wordt het meerdere alsnog aan de verzekeringnemer in rekening gebracht. Heeft de verzekering betrekking op een gedeelte van een jaar, dan wordt als loonbedrag aangehouden het bedrag dat op dat gedeelte betrekking heeft.
Blijft de verzekeringnemer in gebreke, dan heeft de verzekeraar het recht de definitieve premie vast te stellen op ten minste 150% van de voorschotpremie.

Artikel 16 Wetswijziging

Wanneer gedurende de geldigheidsduur van de verzekering het aansprakelijkheidsrisico wordt of zal worden verzaamd door wetgeving in formele of materiële zin of door verandering van rechtspraak heeft de verzekeraar het recht, de premie, de voorwaarden te wijzigen of zelfs de verzekering te beëindigen met ingang van een door de verzekeraar te bepalen datum. Verzekerde heeft het recht de herziening van de overeenkomst te weigeren binnen 30 dagen nadat de verzekeraar daarvan mededeling heeft gedaan.

Artikel 17 Wijziging van premie en voorwaarden

De verzekeraar heeft het recht om de premie en/of voorwaarden voor verzekeringen van dezelfde soort als deze verzekering te herzien en deze verzekering tussentijds aan te passen aan de nieuwe premie en/of voorwaarden. De verzekeraar zal verzekeringnemer van tevoren schriftelijk in kennis stellen van de aanpassing.
Tot 30 dagen na de datum waarop de aanpassing is gaan gelden, heeft verzekeringnemer het recht deze schriftelijk te weigeren, indien de aanpassing leidt tot hogere premie of voorwaarden die voor hem nadeliger zijn. Indien verzekeringnemer van dit recht gebruik maakt eindigt de verzekering op de datum waarop de aanpassing is gaan gelden.

Artikel 18 Duur en einde van de verzekering

- 18.1 Begin en einde van de verzekering zijn beide om 0:00 uur, tenzij anders overeengekomen is in het polisblad.
- 18.2 Contractduur en verlenging
De contractduur van de verzekering staat vermeld op het polisblad. Aan het einde van de contractduur wordt de verzekering telkens stilzwijgend voor 12 maanden verlengd.
- 18.3 Opzegging door verzekeringnemer
De verzekering kan worden opgezegd tegen het einde van de contractduur. Een opzegging is uitsluitend geldig na een schriftelijke mededeling en met in acht name van een opzegtermijn van minimaal twee maanden.
- 18.4 De verzekering eindigt:
a. na opzegging als genoemd in artikel 18.3;
b. na opzegging door verzekeringnemer op grond van artikel 17 met ingang van de datum waarop de nieuwe premies en/of voorwaarden van kracht zouden zijn geworden;
c. met ingang van de datum van beëindiging van de activiteiten van verzekeringnemer of met ingang van de datum waarop aan verzekeringnemer (voorlopige) surseance van betaling wordt verleend, zijn faillissement wordt uitgesproken, of een verzoek tot wettelijke schuldsanering wordt ingediend. Verzekeringnemer dient de verzekeraar hiervan terstond schriftelijk in kennis te stellen;
d. met directe ingang in geval van opzet tot misleiding door verzekeringnemer.
- 18.5 Opzegging door de verzekeraar
De verzekeraar heeft de mogelijkheid de verzekering op te zeggen tegen het eind van het verzekeringsjaar. De

opzegging is uitsluitend geldig indien deze schriftelijk plaatsvindt en indien een opzegtermijn van minimaal twee maanden in acht is genomen.

In de volgende gevallen kan een verzekering schriftelijk worden opgezegd:

- 18.5.1 binnen één maand nadat de verzekeraar heeft kennisgenomen van een gebeurtenis die voor de verzekeraar tot verplichtingen uit de verzekering kan leiden of nadat een uitkering krachtens die verzekering is gedaan dan wel afgewezen. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum, zij het niet eerder dan twee maanden na dagtekening van de opzegbrief, behoudens in het geval dat de opzegging verband houdt met de opzet van een verzekerde om de verzekeraar te misleiden;
- 18.5.2 indien verzekerde de aanvangspremie zoals verschuldigd op de eerste premievervaldag niet tijdig heeft betaald of wordt geweigerd te betalen alsmede indien verzekerde de vervolgpremie niet betaalt of weigert te betalen, in het laatste geval echter uitsluitend indien de verzekeraar de verzekerde na het verstrijken van de premievervaldag zonder resultaat tot betaling van de vervolgpremie heeft aangemaand. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum, zij het in geval van niet tijdige betaling niet eerder dan twee maanden na dagtekening van de opzegbrief;
- 18.5.3 binnen twee maanden na de ontdekking dat verzekerde niet heeft voldaan aan de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering en daarbij heeft gehandeld om de verzekeraar opzettelijk te misleiden dan wel de verzekeraar de verzekering bij kennis van de ware stand van zaken niet zouden hebben gesloten. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum;
- 18.5.4 als een verzekerde in verband met een bij de verzekeraar gemelde gebeurtenis de verzekeraar opzettelijk heeft misleid of geprobeerd heeft te misleiden. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum;
- 18.5.5 indien door de verzekeraar voorgeschreven maatregelen of voorzieningen ter beperking van het risico niet binnen de vastgestelde termijn zijn getroffen, met een opzegtermijn van minimaal 14 dagen.

Artikel 19 Adres

Door de verzekeraar wordt rechtsgeldig een kennisgeving gedaan indien deze wordt verstuurd aan het laatst door de verzekeringnemer bekend gemaakt adres.

Artikel 20 Persoonsgegevens

- 20.1 **Gebruik persoonsgegevens**
Bij de aanvraag van een verzekering/financiële dienst wordt om persoonsgegevens gevraagd. Deze worden gebruikt voor het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten, om informatie te geven over relevante producten en/of diensten, voor het waarborgen van de veiligheid en integriteit van de financiële sector, voor statistische analyse, relatiebeheer en om te voldoen aan wettelijke verplichtingen. Op het gebruik van de persoonsgegevens is de Gedragscode "Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen" van toepassing.
- 20.2 **Recht van verzet**
Een verzekerde die geen prijs stelt op informatie over producten en/of diensten, of zijn toestemming voor het gebruik van zijn e-mailadres wil intrekken kan dit schriftelijk meedelen aan de verzekeraar.
- 20.3 **CIS**
In verband met een verantwoord acceptatiebeleid kan de verzekeraar de gegevens van de verzekeringnemer raadplegen bij de Stichting Centraal Informatie Systeem (CIS) te Zeist en worden de bij een schadebehandeling verstrekke gegevens door de verzekeraar verwerkt in de databank van de Stichting CIS. In dit kader kunnen deelnemers van de Stichting CIS ook onderling gegevens uitwisselen. Doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Het privacyreglement van de Stichting CIS is van toepassing. Meer informatie is te vinden op www.stichtingcis.nl.

Artikel 21 Toepasselijk recht en geschillen

- 21.1 **Toepasselijk recht**
Op deze verzekering is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
- 21.2 **Intern klachtenbureau**
Voor klachten naar aanleiding van de verzekeringsovereenkomst kan een verzekerde zich schriftelijk wenden tot de directie van de verzekeraar.
- 21.3 **Klachteninstituut Financiële Dienstverlening**
Als die er naar de mening van de verzekerde niet in slaagt om het probleem tot tevredenheid op te lossen kan de verzekerde, indien deze een natuurlijk persoon is die niet handelt in de uitoefening van een bedrijf of beroep, zich wenden tot: Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD) Postbus 93257, 2509 AG Den Haag, Telefoon: 0900-fklacht ofwel 0900-3552248, E-mail: info@kifid.nl.
- 21.4 **Bevoegde rechter**
Wanneer een verzekerde geen gebruik wil maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden of een verzekerde vindt de behandeling of uitkomst hiervan niet bevredigend, kan de verzekerde het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.